

જાતિ પ્રમાણપત્ર તથા
કીમીલેયર પ્રમાણપત્ર આપવાની
પ્રક્રિયા સરળ બનાવવા અંગે.

ગુજરાત સરકાર,
સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ,
ઠરાવ ક્રમાંક: સશપ/૧૧૦૮/૧૬૬૭/અ,
સચિવાલય, ગાંધીનગર.
તા. ૩૦ / ૧૨ / ૨૦૦૮

પ્રસ્તાવના:

૧. રાજ્ય સરકારના તા. ૧.૪.૧૯૭૮ના ઠરાવ ક્રમાંક : બીસીઆર /૧૯૭૮ / ૧૩૭૩૪/હ અન્વયે ગુજરાત રાજ્યમાં સામાજિક અને શૈક્ષણિક રીતે પછાત વર્ગો / અન્ય પછાત વર્ગો માટે શૈક્ષણિક સંસ્થાઓમાં પ્રવેશ તેમજ સરકારી નોકરીઓમાં આ વર્ગો માટે અનામત નીતિનો અમલ શરૂ કરવામાં આવ્યો છે. ગુજરાત સરકારના ત્યારબાદના વખતોવખતના ઠરાવો તેમજ મંડલ કમિશનની ભલામણોના સ્વીકાર બાદ કેન્દ્રીય સરકાર હેઠળની શૈક્ષણિક સંસ્થાઓ અને નોકરીઓમાં પછાત વર્ગો માટે ૨૭ ટકા અનામત જગ્યાઓ રાખવાની અનામતની નીતિ હાલ અમલમાં છે. આ વર્ગના અરજિદારે / વિદ્યાર્થીએ / ઉમેદવારે અનામતનો લાભ મેળવવા માટે SEBC / OBC પૈકીની જાતિના ઉમેદવાર હોવા અંગેનું તેમજ "ઉન્નત વર્ગમાં સમાવેશ ન થતો હોવા" બાબતનું એમ બે પ્રકારના પ્રમાણપત્રો મેળવવાના રહે છે.
૨. રાજ્ય સરકાર હેઠળના અનામતના લાભો માટે જાતિ પ્રમાણપત્રો આપવા માટે રાજ્ય સરકારે તા. ૧.૪.૧૯૭૮ના ઠરાવ ક્રમાંક : બીસીઆર / ૧૯૭૮ / ૨૨૪૫૮/હ અન્વયે અને તે પછીના વખતો વખતના ઠરાવોથી નિયત કરેલ સક્ષમ અધિકારીઓ (Competent Authority) હાલમાં નીચે પ્રમાણે છે : -

૧. કલેક્ટર / મદદનીશ કલેક્ટર / નાયબ કલેક્ટર
૨. જિલ્લા વિકાસ અધિકારી / નાયબ જિલ્લા વિકાસ અધિકારી
૩. મામલતદાર
૪. તાલુકા વિકાસ અધિકારી
૫. જિલ્લા નાયબ નિયામક (વિકસતિ જાતિ) તથા જિલ્લા સમાજ કલ્યાણ અધિકારી (વિકસતિ જાતિ)

૩. તે જ પ્રમાણે ભારત સરકાર હેઠળના શૈક્ષણિક સંસ્થાઓમાં પ્રવેશ તથા નોકરીઓમાં અનામતના લાભો મેળવવા માટે જાતિ પ્રમાણપત્રો આપવા માટે ભારત સરકારની તા.૨૨.૧૦.૧૯૯૮ની અધિસૂચના ક્રમાંક: ઉદ્દોધન/૨૨/૬૩/એસ્ટ્રી/ESCT અને ગુજરાત સરકારના તા.૨૧.૨.૧૯૯૮ના ઠરાવ ક્રમાંક: સશ્રેષ્ઠ/૧૪૮૮/૧૯૯૦/અ અન્વયે જાતિ પ્રમાણપત્રો આપવા માટે નિયત કરેલ સક્ષમ અધિકારીઓ (Competent Authority) નીચે મુજબ છે : -

૧. જિલ્લા મેજીસ્ટ્રેટ / અધિક જિલ્લા મેજીસ્ટ્રેટ / કલેક્ટર / ડેપ્યુટી કમિશનર / નાયબ કલેક્ટર / અધિક ડેપ્યુટી કમિશનર / પ્રથમ વર્ગના સ્ટાઇપેન્ડર મેજીસ્ટ્રેટ / તાલુક મેજીસ્ટ્રેટ / એક્ઝિક્યુટીવ મેજીસ્ટ્રેટ / વધારાના આસીસ્ટન્ટ કમિશનર (પ્રથમ વર્ગના સ્ટાઇપેન્ડરી મેજીસ્ટ્રેટથી નીચેની કક્ષાના ન હોય તેવા)
૨. ચીફ પ્રેસીડેન્સી મેજીસ્ટ્રેટ / વધારાના ચીફ પ્રેસીડેન્સી મેજીસ્ટ્રેટ / પ્રેસીડેન્સી મેજીસ્ટ્રેટ
૩. મામલતદાર (તાસીલદાર)થી નીચેની કક્ષાના ન હોય તેવા મહેસુલી અધિકારી
૪. સખ્લા ડીવીઝનલ ઓફિસર

૪. વધુમાં, ભારત સરકાર અને ગુજરાત સરકાર હેઠળ એમ બન્ને પ્રકારના અનામતના લાભો મેળવવા માટે નક્કી કરેલા ધોરણો (Parameters) અનુકૂળ ભારત સરકારની તા.૮.૮.૧૯૯૮ની અધિસૂચના ક્રમાંક : ૪૭૭૦૧૨ / ૧૨ / ૬૩/ESCT અને ત્યારબાદના વખતો વખતની અધિસૂચનાઓ અને ઠરાવોથી નક્કી કરાયા છે. ઉન્નત વર્ગમાં સમાવિષ્ટ ન હોવા બાબતના પ્રમાણપત્રો આપવા માટે નિયત કરેલ સક્ષમ અધિકારીઓ (Competent Authority) નીચે પ્રમાણે છે : -

૧. જિલ્લા કલેક્ટર
 ૨. નાયબ મદદનીશ કલેક્ટર, પ્રાંત ઓફિસર
 ૩. મામલતદાર
૫. ઉપરોક્ત અધિસૂચનાઓ / ઠરાવોથી એ સ્પષ્ટ જણાય છે કે, શૈક્ષણિક સંસ્થાઓમાં તેમજ સરકારી નોકરીઓમાં રાજ્ય સરકાર હેઠળના અનામતના લાભો અને ભારત સરકાર હેઠળના અનામતના લાભો મેળવવા માટે બન્ને સરકારોએ નિયત કરેલા નમૂના, સત્તાધિકારીઓ અને ધોરણોમાં કેટલેક અંશો ફેરફાર ઉપરાંત કેટલીક જાતેઓ એવી છે કે જે રાજ્ય સરકારે જાહેર કરેલ યાદીમાં છે તે ભારત સરકારે જાહેર કરેલ યાદીમાં નથી. આમ રાજ્ય સરકાર હેઠળના અનામતના લાભો અને ભારત સરકારના

અનામતના લાભો મેળવવા માટે કેટલીક બાબતોમાં ભિન્નતા પ્રવર્તે છે. જે સખમ અધિકારીઓ (Competent Authority)એ ધ્યાનમાં લેવાની રહે છે.

૬. અનુભવે જગ્ઘાયુ છે કે, શૈક્ષણિક વર્ષના શરૂઆતના સમયમાં જૂન માસમાં ધોરણ-૧૦ અને ધોરણ-૧૨ના પરિણામો પછી નવા શૈક્ષણિક વર્ષમાં પ્રવેશ મેળવતા પહેલા જાતિ પ્રમાણપત્રો અને ઉન્નત વર્ગમાં ન હોવા બાબતના પ્રમાણપત્રો મેળવવા માટે ભારે ધસારો થાય છે. ટૂંકા ગાળામાં આવા ધસારાને પહોંચી વળવાનું સમાજ કલ્યાણ અધિકારીઓ અને મહેસૂલી અધિકારીઓ માટે મુશ્કેલ થાય છે. વિદ્યાર્થીઓને પણ હાલાકી પડે છે. આવા પ્રમાણપત્રો આપતા પહેલા કરવી જોઈતી પૂરતી ચકાસણી માટે સમય ન મળવાને કારણે જાતિ પ્રમાણપત્રો અને ઉન્નત વર્ગમાં ન હોવાના પ્રમાણપત્રો ખોટા અપાઈ જવાનો સંભવ રહે છે.

૭. ઉપરોક્ત પરિસ્થિતિમાં એક જ સમયે થતા ધસારાને ટાળવા તેમજ વિદ્યાર્થીઓને ભોગવવી પડતી હાલાકી (Hardship)માંથી બચાવીને ઝડપથી અને સમયસર અનુસૂચિત જાતિ અંગેનું પ્રમાણપત્ર તથા સામાજિક અને શૈક્ષણિક પછાતવર્ગનું પ્રમાણપત્ર તથા સામાજિક અને શૈક્ષણિક પછાતવર્ગ પૈકી "ઉન્નત વર્ગમાં સમાવેશ ન થતો હોવા" બાબતનું પ્રમાણપત્ર આપવા માટે સરળ પદ્ધતિ અમલમાં મૂકવા સામાજિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ, મહેસૂલ વિભાગ અને શિક્ષણ વિભાગના સંયુક્ત ઉપક્રમે આપવા માટે નીચે મુજબની સમિતિની રચના કરવાનું આશી ઠરાવવામાં આવે છે :—

ઠરાવ:

સમિતિની રચના :

(૧) નિયામકશ્રી, અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ ખાતુ, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર.	અધ્યક્ષશ્રી
(૨) નિયામકશ્રી, વિકસતી જાતિ કલ્યાણ ખાતુ, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર.	સભ્યશ્રી
(૩) સંયુક્ત નિયામકશ્રી, વિકસતી જાતિ કલ્યાણ ખાતુ, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર.	સભ્ય સચિવશ્રી

(૪) જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રી, ગાંધીનગર.	સભ્યશ્રી
(૫) મામલતદારશ્રી (જ.ફા.), ગાંધીનગર.	સભ્યશ્રી
(૬) તાલુકા વિકાસ અધિકારીશ્રી, ગાંધીનગર.	સભ્યશ્રી

આ સમિતિ શાળા વિકાસ સંકૂલ કક્ષાએ (૫૦ શાળાઓ દીઠ એક) આચાર્યો સાથે બેઠકનું આયોજન કરી જાતિ પ્રમાણપત્ર આપવા માટે કઈ કઈ માહિતીની જરૂરિયાત રહેશે તથા તેના અસરકારક સંકલન માટે શું વ્યવસ્થા ગોઠવવાની જરૂરિયાત રહેશે તે બાબતો નક્કી કરી તેમનો અહેવાલ તા.૫/૧/૨૦૧૦ સુધીમાં રજૂ કરશે.

ગુજરાતના રાજ્યપાલશ્રીના હુકમથી અને તેમના નામે.

(ડ. અચ. પંડ્યા)

ઉપ સચિવ,

સામાન્દ્રિક ન્યાય અને અધિકારીતા વિભાગ,
ગુજરાત સરકાર.

પ્રતિ,

- નિયામકશ્રી, અનુસૂચિત જાતિ કલ્યાણ ખાતુ, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર.
- નિયામકશ્રી, વિકસતી જાતિ કલ્યાણ ખાતુ, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગર.
- સંયુક્ત નિયામકશ્રી, વિકસતી જાતિ કલ્યાણ ખાતુ, ગુ.રા., ગાંધીનગર.
- જિલ્લા શિક્ષણાધિકારીશ્રી, ગાંધીનગર.
- મામલતદારશ્રી (જ.ફા.), ગાંધીનગર.
- તાલુકા વિકાસ અધિકારીશ્રી, ગાંધીનગર.
- સિલેક્ટ ફાઈલ.